

Sygn. akt II AKa 66/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 kwietnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Wojciech Zaręba
Sędziowie:	SA Mariusz Młoczkowski SA Andrzej Kaczmarek (sprawozdawca)
Protokolant	st.sekr.sąd. Agnieszka Jarzębkowska

przy udziale Wiesława Greszty prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Lublinie

po rozpoznaniu w dniu 23 kwietnia 2013 r.

sprawy **K. P. (1)**

oskarżonego z art. 310 k.k. i innych

z powodu apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 9 stycznia 2013 r., sygn. akt IV K 378/11

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. uchyla rozstrzygnięcia o: warunkowym zawieszeniu wykonania orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności, oddaniu oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora oraz o zaliczeniu, na poczet orzeczonej kary grzywny, okresu tymczasowego aresztowania;

2. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności, na podstawie art. 63 § 1 k.k., zalicza oskarżonemu okres tymczasowego aresztowania od dnia 30 sierpnia 2011 r. do dnia 1 lutego 2012 r.;

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. S. – Kancelaria Adwokacka w L. – kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) zł tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

IV. zwalnia oskarżonego od opłaty za obie instancje oraz od wydatków za postępowanie odwoławcze ustalając, że ponosi je Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

K. P. (1) oskarżony został o to, że:

I/ w okresie od listopada do 17 grudnia 2009 roku w miejscowości Ż. woj. (...), wspólnie i w porozumieniu z S. M. i M. Z., w ramach przyjętego podziału ról podrobił 472 banknoty o nominale 100 złotych, w ten sposób, że powielił na kserokopiarce oryginalne banknoty różnych serii i numerów,

tj. o przestępstwo 310 § 1 k.k.

II/ w dniu 17 grudnia 2009 roku w B. woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z S. M. i G. Z. i M. Z., w ramach przyjętego podziału ról, puścił w obieg podrobione pieniądze w postaci 472 banknotów o nominale 100 zł, w ten sposób, że przekazał je H. M. jako zapłatę za 1000 kartonów papierosów marki (...) i (...) i wprowadzając go w błąd co do oryginalności banknotów, doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem łącznej wartości 47.200 zł,

tj. o przestępstwo z art. 310 § 2 k.k. i art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Sąd Okręgowy w Lublinie, wyrokiem z dnia 9 stycznia 2013 r., sygn. akt IV K 378/11 oskarżonego K. P. (1) uznał za winnego tego, że:

1. w dniach bliżej nieustalonych w okresie od 1 listopada 2009 roku do 17 grudnia 2009 roku w miejscowościach Ż. i B. woj. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z innymi ustalonymi osobami, w ramach przyjętego podziału ról, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz w zamiarze doprowadzenia H. M. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, podrobił 472 banknoty o nominale 100 złotych, w ten sposób, że powielił na kserokopiarce oryginalne banknoty różnych serii i numerów, a następnie puścił w obieg tak podrobione 472 sfalszowane banknoty Narodowego Banku Polskiego o nominale 100 złotych każdy w ten sposób, że w dniu 17 grudnia 2009 roku w B. gdy inne ustalone osoby przekazały tak podrobione banknoty H. M. jako zapłatę za 1000 kartonów papierosów marki (...) i (...) nie posiadających oznaczeń znakami skarbowymi akcyzy i wprowadzając go w błąd co do oryginalności banknotów, doprowadzając tym samym do niekorzystnego rozporządzenia mieniem łącznej wartości 53 000 zł, zabezpieczał przejazd wspomnianych innych ustalonych osób na miejsce transakcji oraz samą transakcję, co wyczerpało dyspozycję art. 310 § 1 i § 2 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to przy zastosowaniu art. 60 § 1 k.k. przyjmując za podstawę wymiaru kary art. 310 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. i art. 60 § 6 pkt 1 k.k. oraz art. 33 § 1 i § 2 k.k. w brzmieniu sprzed 8 czerwca 2010r K. P. (1) skazał na karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności oraz karę 300 (trzystu) stawek dziennych grzywny ustalając, że stawka dzienna wynosi 30 (trzydzieści) złotych;

2. na mocy art. 69 § 1 i 2 k.k. i 70 § 2 k.k. wykonanie kary pozbawienia wolności zawiesił warunkowo na okres 5 (pięciu) lat,

3. na podstawie art. 73 § 2 k.k. oddał oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora sądowego;

4. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet kary grzywny zaliczył oskarżonemu okresy zatrzymania i tymczasowego aresztowania K. P. (1) od dnia 30 sierpnia 2011 roku do dnia 14 listopada 2011 roku;

5. zasądził od Skarbu państwa na rzecz adw. M. S. kwotę 2.140,20 (dwa tysiące sto czterdzieści 20/100) złotych tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą obronę K. P. (1) wykonywaną z urzędu;

6. zwolnił oskarżonego od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych, a wchodzące w ich skład wydatki przejmuje na rachunek Skarbu Państwa.

Powyższy wyrok zaskarżony został przez prokuratora, na niekorzyść oskarżonego, w części dotyczącej orzeczenia o karze. Skarżący zarzucając rażąco niewspółmierność kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec K. P. (1) w stosunku do stopnia winy i społecznej szkodliwości przypisanego mu w wyroku czynu poprzez wymierzenie rażąco niskiej kary pozbawienia wolności w wymiarze 2 lat oscylującej praktycznie w jednej trzeciej dolnej granicy ustawowego zagrożenia przy zastosowaniu art. 60 § 1 k.k. nadzwyczajnego złagodzenia kary oraz bezzasadne zastosowanie przez Sąd pierwszej

instancji dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności, co przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności podmiotowych i przedmiotowych, składających się na stopień szkodliwości społecznej czynu popełnionego przez oskarżonego oraz materiału dowodowego zebranego w sprawie powoduje, że zastosowanie tego typu sankcji pozbawione jest waloru celowości, zarówno w zakresie społecznego oddziaływania, jak i prewencji indywidualnej przy nadmiernym nadaniu znaczenia dyrektywie wychowawczego oddziaływania kary i przyjęciu wobec oskarżonego, uprzednio dwukrotnie karalnego za przestępstwa przeciwko mieniu, pozytywnej prognozy kryminologicznej; wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez wymierzenie oskarżonemu, za przypisany czyn, kary 3 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd Apelacyjny w Lublinie zważył co następuje.

Apelacja prokuratora zasługiwała na uwzględnienie, chociaż nie w pełnym zakresie stawianego zarzutu i zgłoszonego w niej postulatu.

W pierwszej kolejności jednak zaznaczyć należy, że kontrola odwoławcza zaskarżonego wyroku nie ujawniła uchybień podlegających uwzględnieniu z urzędu, braków czy luk uniemożliwiających sądowi odwoławczemu uwzględnienie wniesionego środka odwoławczego. Ustalenia faktyczne, przyjęte za podstawę kontestowanego przez prokuratora (w zakresie kary), wyroku, zarówno co do samego zdarzenia będącego przedmiotem osądu w niniejszej sprawie, jak i wymiaru kary, nie są w apelacji kwestionowane. Dostrzega natomiast autor apelacji niewłaściwą ocenę okoliczności mających wpływ na ukształtowanie wymierzonej oskarżonemu kary, przede wszystkim w zakresie błędnej oceny przesłanek decydujących o przyjęciu pozytywnej prognozy co do zachowania oskarżonego w przyszłości tj., że pomimo niewykonania orzeczonej kary będzie on przestrzegał porządku prawnego, a w szczególności nie popełni ponownie przestępstwa.

Skarga apelacyjna oparta została na względnym, określonym w art. 438 pkt 4 k.p.k., zarzucie odwoławczym, a rażącej niewspółmierności kary apelujący prokurator dopatruje się w wymierzeniu oskarżonemu rażąco łagodnej kary 2 lat pozbawienia wolności, nawet przy zastosowaniu dobrodziejstwa nadzwyczajnego złagodzenia kary, oraz w bezzasadnym zastosowaniu instytucji warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary. Godzi się przy tym zauważyć, że urząd prokuratorski nie kwestionuje zastosowania, przy wymiarze oskarżonemu kary, nadzwyczajnego jej złagodzenia, a skoro tak, to zasadniczym problemem staje się, to czy wymierzenie oskarżonemu kary 2 lat pozbawienia wolności, (przy uwzględnieniu minimum 1 rok i 8 miesięcy i maksimum 4 lata i 11 miesięcy w związku z zastosowaniem art. 60 § 6 pkt 2 k.k.), w świetle niekwestionowanych okoliczności popełnienia przez oskarżonego przypisanego mu czynu, charakteryzuje się rażąco, w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k., niewspółmiernością, czy też nie. Na tak postawione pytanie należało, w ocenie Sądu Apelacyjnego w Lublinie odpowiedzieć, że ukształtowana wobec oskarżonego kara jest karą łagodną, ale nie rażąco niewspółmierną.

Poza sporem pozostaje, że mimo iż oskarżony popełnił przypisany mu czyn wspólnie i w porozumieniu z innymi, prawomocnie osądzonymi współsprawcami, stopień jego winy, limitujący przecież wymiar kary, akurat w tym konkretnym przypadku nie jest, aż tak wysoki, aby uzasadniać miał wymierzenie surowszej kary. Nie dostrzega apelujący prokurator, lub dostrzegając pomija milczeniem fakt, że oskarżony w dość przypadkowy sposób przyłączył się do pozostałych współsprawców realizujących znamiona tego samego typu czynu zabronionego, a z urzędu sądowi odwoławczemu wiadome jest, że pozostałym współsprawcom wymierzono kary pozbawienia wolności nieznacznie tylko odbiegające od kary wymierzonej oskarżonemu i o rok niższe niż domaga się tego autor apelacji w odniesieniu do oskarżonego K. P. (1).

Nie znalazł więc Sąd Apelacyjny w Lublinie podstaw do wymierzenia oskarżonemu surowszej kary pozbawienia wolności.

Racje należało natomiast przyznać apelującemu prokuratorowi kwestionującemu wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie z powodu bezzasadnie zastosowanego dobrodziejstwa płynącego z art. 69 § 1 k.k. Idzie bowiem o to, że możliwość warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej wobec konkretnego sprawcy kary pozbawienia wolności nieprzekraczającej 2 lat wiąże się z ustaleniem, że jest to wystarczające dla osiągnięcia wobec sprawcy celów kary,

a w szczególności zapobiegania powrotowi do przestępstwa. Oznacza to, że sąd orzekający w przedmiocie kary, w świetle ustalonych okoliczności, ma obowiązek ocenić czy istnieje dodatnia prognoza co do zachowania oskarżonego w przyszłości tj. że oskarżony będzie przestrzegał porządku prawnego i mimo niewykonania kary nie wejdzie ponownie w konflikt z prawem przy czym nie idzie tu o nadzieję w tym względzie lecz o przekonanie, że oskarżony będzie tak się zachowywał.

W treści uzasadnienia tej części zaskarżonego wyroku jednoznacznie wynika, że sąd meriti bezspornie ustalił, iż oskarżony K. P. (1) był dwukrotnie karany za przestępstwa przeciwko mieniu; raz na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, drugi raz na karę ograniczenia wolności (str. 5 uzasadnienia wyroku). Skonstatował też sąd pierwszej instancji, że: „Ponowne popełnienie przestępstwa bezsprzecznie dowodzi, że oskarżony nie wyciągnął należytych wniosków z poprzedniego procesu i nie docenił dobrodziejstw związanych z tzw. skazaniem warunkowym. W tych warunkach, zarówno ze względów zapobiegawczych jak i wychowawczych kara wymierzona K. P. powinna być odpowiednio surowa” (str. 19 uzasadnienia wyroku). Konstatacja ta pozostaje w oczywistej sprzeczności z dalszymi, na ten temat, rozważaniami sądu pierwszej instancji. Na str. 21 – 22 uzasadnienia wyroku sąd stwierdza coś zgoła odmiennego. Powiada bowiem, że: „Sylwetka oskarżonego pozwala (jedynie – uwaga SA) mieć nadzieję, iż nie wejdzie on ponownie w konflikt z prawem karnym. Groźba zarządzenia wykonania orzeczonej kary powinna wpłynąć na zmianę jego postępowania i skłonić do skrupulatnego przestrzegania porządku prawnego”.

Skoro sąd pierwszej instancji najpierw ustala, że uprzednia karalność nie zmieniła zachowania oskarżonego, że nie wyciągnął on wniosków z dobrodziejstw płynących z faktu skazania warunkowego, to zupełnie nieuprawniona była teza o pozytywnej prognozie, której – wbrew twierdzeniom sądu meriti – w oparciu o ustalone przecież okoliczności, w żaden sposób nie da się przyjąć. Zdecydowanie więc Sąd Okręgowy w Lublinie przecenił ów fakt, a nie docenił okoliczności wskazujących na całkowitą niezasadność zastosowania wobec oskarżonego instytucji warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności.

Z tych wszystkich względów Sąd Apelacyjny w Lublinie orzekł jak w wyroku.

Rozstrzygnięcie o kosztach sądowych za drugą instancję znajduje swoje uargumentowanie w treści art. 624 § 1 k.p.k.